

ПЕРЕВАГИ НА НЕДОЛІКИ ВПРОВАДЖЕННЯ ERP-СИСТЕМИ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

УДК 338.1

Карпусь Я.В.,
студент 4 курсу
факультету економіки і права
ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Однією з актуальних проблем, які існують в сучасній економічній науці, є проблема ефективної діяльності підприємства. Одним із найбільш результативних методів підвищення ефективності діяльності підприємства є ERP-система, яка дозволяє координувати всі функціональні підсистеми у єдину систему для оптимізації прийняття рішень. Для комплексного дослідження ERP-системи на функціонування підприємства необхідно визначити основні переваги та недоліки, які допоможуть виявити доцільність впровадження даної системи.

Метою даної статті є розгляд впровадження на підприємство ERP-системи для підвищення ефективності діяльності та висвітлення переваг та недоліків даної системи.

Питаннями впровадження ERP-системи на підприємство займалися такі вчені, як Івахненко С.[3], Черненко М.[4], О'Лири Д[5].

Для того, щоб розібратись у перевагах та недоліках впровадження даної системи дамо визначення ERP-системи.

ERP-система, або система планування ресурсів підприємства, дозволяє за допомогою комплексу інтегрованих програм створити єдине інформаційне середовище з метою автоматизації всіх сфер діяльності підприємства від планування бізнес-процесів до контролю над їх реалізацією та подальшого аналізу досягнутих результатів [1].

ERP-системи - це система ведення бізнесу, що інтегрує інформацію про діяльність різноманітних структурних підрозділів та функцій компанії в єдину уніфіковану систему [2].

ERP-система – це методологія ефективного планування и управління всіма ресурсами підприємства, які необхідні для здійснення його діяльності [4].

За визначення автора статті ERP-система - це комплекс скоординованих економічних, виробничих, фінансових, інвестиційних заходів за рахунок зведення в єдину систему для оптимізації управління та прийняття рішень.

ERP-системи дають змогу оптимізувати всі сфери діяльності підприємства для створення найбільш ефективних засобів управління собівартістю продукції та отримання переваг перед конкурентами.

Основне призначення ERP-системи: забезпечити зростання конкурентоспроможності підприємства шляхом підвищення ефективності бізнес-процесів та зменшення витрат.

Підвищення ефективності діяльності підприємства за рахунок ERP-системи здобувається за рахунок інтегрованості функціональних підсистем підприємства в єдину систему, яка включає виробництво, фінанси, зберігання та збут продукції, управління людськими ресурсами та ін.

Класична схема, що формує інтегрованість інформаційного середовища в ERP-системі, як правило, складається з таких функціональних підсистем, як: [2]

- MRP (від англ. manufactures resource planning – планування ресурсів виробництва);
- CRM (від англ. customers relationship management – управління взаємовідносинами з клієнтами);
- SCM (від англ. supply chain management – управління процесами постачання);
- HRM (від англ. human resource management – управління людськими ресурсами);
- FRM (від англ. financial resource management – управління фінансовими ресурсами);
- ECM (від англ. enterprise| content management – управління корпоративним контентом).

Інтегрованість цих підсистем у ERP- системі зображено на рис.1.

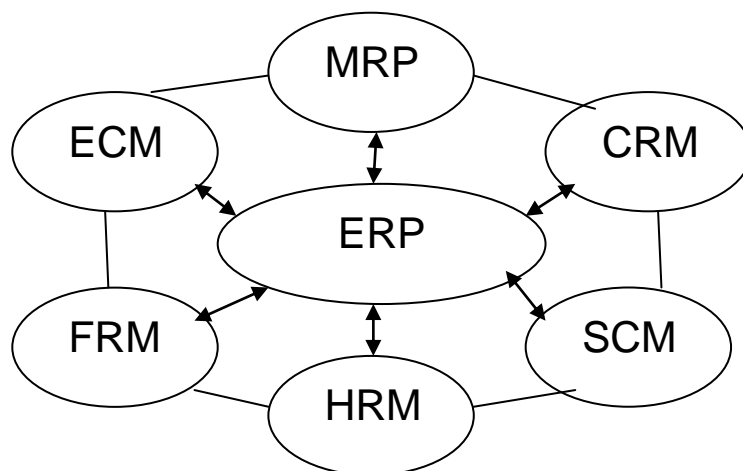

Рис.1 Інтеграція інформаційного середовища в ERP- системі [2].

Процес впровадження ERP-системи на підприємство вимагає професійного та зваженого підходу до стадії першочергового збирання, оброблення та аналізу інформації в процесі формування бізнес-цілей та завдань, котрі повинні бути вирішеними як результат реалізації ERP-проекту.

Розглянемо основні етапи впровадження ERP-системи на підприємство [6]:

1. Збір інформації про основну діяльність підприємства для подальшого впровадження в нього автоматизованої системи. Даний етап є важливим, за результатами якого буде позначена стратегія впровадження системи.

2. Вибір стратегії автоматизації для конкретного підприємства. Цей етап включає в себе:

- докладне вивчення сфери діяльності підприємства;
- вибір оптимальних варіантів автоматизації підприємства в залежності від специфіки його технологічних процесів (сюди входить

визначення способу автоматизації: напрямки виробництва, ділянки, комплексна система)

- облік часових та фінансових рамок при створенні системи автоматизації.

3. Підвищення ефективності роботи підприємства шляхом реорганізації (коригування) його діяльності. Перед проведенням даного етапу обов'язково отримати дозвіл у керівників підприємства на проведення аналізу його роботи. Далі проводяться наради з метою отримання найбільш повної і точної інформації, необхідної для аналізу.

4. Вибір і впровадження ERP-системи. В даному випадку успішність вибору найбільш підходящої системи для конкретного підприємства визначається точністю виконання попередніх (підготовчих) етапів.

Для вибору системи аналізуються наступні чинники: необхідні функціональні властивості, можливість коригування функціоналу, а також вартість підтримки роботи системи і загальний бюджет.

5. Етап експлуатації. Мабуть, це найскладніша і трудомістка частина процесу, так як вона вимагає постійного внесення змін залежно від виникнення нових факторів (наприклад, поява додаткових потреб користувачів системи, або вихід нового закону). Чим якісніше були організовані і виконані всі попередні пункти впровадження, тим краще вдасться скоротити витрати на її використання.

На основі узагальнення робіт авторів [1,4,5] сформуємо такі переваги впровадження даної системи:

1. Інтеграція всіх аспектів діяльності: об'єднання у рамках одної цілісної системи всіх бізнес-процесів, які дозволяють більш якісно планувати діяльність підприємства.

2. Доступ до бази даних у реальному часі: в даній системі введення інформації у базу даних відбувається безпосередньо від джерела, минуючи проміжні стадії, після чого дані становляться доступними всім зацікавленим особам.

3. Формування організаційної цілісності підприємства: ERP-система дає можливість створити єдиний інформаційний простір, що дозволяє

обмінюватись організаційними наробітками між структурними підрозділами.

4. Ліквідація інформаційного дисбалансу: єдина база ERP-системи, яка охоплює весь потік інформації від різних структур організації, виключає можливість виникнення інформаційної несумісності системи, що значно підвищує якість інформації та забезпечує допоміжні переваги при прийнятті рішень.

5. Підвищення конкурентоспроможності підприємства: набувається за рахунок раціонального використання інформаційних ресурсів, які дозволяють більш якісно оцінити ситуацію, яка склалась на підприємстві та дає можливість точно прогнозувати майбутню діяльність.

Не дивлячись на усі переваги, існують обмеження у доцільності використання ERP-системи. Фінансові кошти, які витрачають на розробку та введення системи на підприємство не завжди вдається повернути.

Великі компанії витрачають на автоматизовані інформаційні системи мільйони доларів США. За даними тільки 50% компаній окупили впровадження систем [5]. Даний факт являється чи не одним з основних недоліків впровадження ERP-систем.

Узагальнюючи роботи авторів [1,5], визначимо недоліки введення ERP-системи:

- неправильна оцінка ефективності впровадження ERP-системи;
- впровадження ERP-системи без урахування стратегії розвитку підприємства;
- недооцінка складності процесу введення системи на підприємство;
- прийняття рішень типізується конкретною бізнес-логікою, побудоване на певних алгоритмах;
- неправильне визначення масштабу підприємства, який автоматизується;
- тривалість процесу впровадження ERP-системи, може сягати до 3-5 років.

Не дивлячись на усі недоліки ERP-системи, переваги, які отримує підприємство від впровадження даної системи, мають більш суттєве значення.

ERP-система дає можливість підвищити конкурентоспроможність та прибутковість, збільшити темпи розвитку підприємства, шляхом залучення інвестицій та створити єдиний інформаційний простір, що в подальшому підвищить ефективність діяльності підприємства в цілому. Одним з ключових критеріїв успішності впровадження ERP-системи є грамотне управління та координування дій підприємства шляхом набутих знань, навиків, іноді інстинктів керування.

Література

1. ERP – система планирования ресурсов предприятия [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://www.e-ore.ee>
2. Здобувач А. Бізнес-перспектива використання інформаційних технологій при реалізації ERP-проекту на підприємстві/ А. Здобувач // Науковий вісник НЛТУ України. – 2014. – № 24.7. - с. 344-350.
3. Івахненко С. Впровадження програмного забезпечення обліку і контролю: потенційні переваги і реальні проблеми / С. Івахненко // Бухгалтерський облік і аудит. – 2007. – №2. – С. 56–62.
4. Черненко М. Реінжиніринг і псевдореінжиніринг / М. Черненко // Управление компанией. – 2008. – № 21-22. – С. 31-35.
5. О'Лири Д. ERP системы. Современное планирование и управление ресурсами предприятия / Д. О'Лири. – М. : Изд-во "Вершина", 2009. – 272 с.
6. Впровадження ERP – систем у діяльність підприємства [Електронний ресурс] - Режим доступу: <http://atroot.ru/it/erp-system>

Науковий керівник,
старший викладач

Чумак Г.М.

Опубліковано в авторській редакції